

MUISTIO

OHJAUSRYHMÄ: TALENT BOOST -TOIMENPIDEOHJELMA

Aika Tiistai 2.2.2021 klo 13-14:30

Paikka Teams

Osallistujat Kansliapäällikkö Raimo Luoma, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja)
Maahanmuuttoasioiden päällikkö Teemu Haapalehto, Espoon kaupunki (Tuula Antolan varajäsen)
Osastopäällikkö Minna Hulkkonen, sisäministeriö
Erityisasiantuntija Kimmo Hyrsky, valtioneuvoston kanslia
Maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Johtaja Riku Immonen, Pirkanmaan TE-toimisto
Johtaja Tiina Korhonen, Uudenmaan TE-toimisto
Toimitusjohtaja Niko Kynäräinen, Turun kaupunki
Ylijohtaja Jari Kähkönen, Maahanmuuttovirasto
Teollisuusneuvos Sampsa Nissinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Vararehtori, professori Minna Martikainen, Vaasan yliopisto
Johtava asiantuntija Elina Nurmi, Helsingin kaupunki (Marja-Leena Rinkinevan varajäsen)
Apulaispäällikkö Raimo Pyysalo, Maahanmuuttovirasto
Asiantuntija Jere Päivinen, sosiaali- ja terveysministeriö
Johtaja Samu Seitsalo, opetushallitus
Projektijohtaja Heidi Stenberg, Metropolia ammattikorkeakoulu
Maahanmuuttopäällikkö Jaana Suokonautio, ELY-keskus
Neuvotteleva virkamies Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö (läsnä asiakohdat 1-4)
Kansainvälisen osaamisen palveluiden johtaja Mari Taverne, Tampereen kaupunki (Regina Saaren varajäsen)
Ulkoasianneuvos Pasi Tuominen, Ulkoministeriö
Alivaltiosihteeri Nina Vaskunlahti, ulkoministeriö
Executive Vice President Paavo Virkkunen, Business Finland

Johtaja Birgitta Vuorinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Tutkimusharjoittelija Marjukka Hourunranta, työ- ja elinkeinoministeriö
Erityisasiantuntija Essi Lojander, työ- ja elinkeinoministeriö
Erityisasiantuntija Laura Perheentupa, työ- ja elinkeinoministeriö
Projektipäällikkö Kristel Stenman-Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
Projektipäällikkö Pipa Turvanen, työ- ja elinkeinoministeriö
Johtava asiantuntija Laura Lindeman, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)
Opetusneuvos Ulla Mäkeläinen, opetus ja kulttuuriministeriö (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Kansliapäällikkö Raimo Luoma avasi kokouksen klo 13:00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Heidi Stenberg korjasi edellisen, 18.12.2020 pidetyn kokouksen muistion kohtaa korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskus -hankkeen ohjausryhmän nimeämisestä seuraavaan muotoon: ”Heidi Stenberg Metropoliaa pyysi, että OKM ja TEM käynnistäisivät Korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskus -hankkeen ohjausryhmän asettamisen hankepäätöksen mukaisesti. Hankkeen toimenpidesuunnitelman kannalta ohjausryhmän kokoontuminen ennen toimintojen käynnistymistä 1.3.2021 olisi suotavaa.”

Muilta osin edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3. Talent Boost -ohjelman toimenpidesuunnitelma vuodelle 2021

Laura Lindeman esitteli Talent Boost –ohjelman toimenpidesuunnitelmaa ja resursointia edellisessä kokouksessa sovitun mukaisesti. Toimenpidesuunnitelman formaattia kehitetään edelleen ja tietoja päivitetään jatkuvaluonteisesti ja täydennetään mm. vastuutahojen ja aikataulujen osalta. Toimenpidesuunnitelmaa käsitellään myös seuraavassa veto- ja pitovoimaryhmän kokouksessa.

Uusi formaatti todettiin selkeäksi ja toimivaksi ja erityisesti rahoituksen koontia pidettiin tärkeänä. Ohjausryhmän jäsenet toivat esille seuraavat muutosehdotukset, selvennykset ja kehittämiskohdat:

Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelmakokonaisuuden toimenpiteiden linkittyminen muuhun veto- ja pitovoimatyöhön ja korkeakoulujen rooli kansainvälisten opiskelijoiden houkuttelussa tulisi selkeyttää. OKM:n korkeakouluille kanavoimien resurssien tulisi näkyä toimenpidesuunnitelmassa kokonaiskuvan täydentämiseksi. OKM:n SIMHE-yhteistyöryhmässä tulisi keskustella sekä houkuttelun että pitovoiman edistämisestä sekä työnjaosta AMKien ja yliopistojen välillä.

Kaupunkien näkökulmaa tulisi vahvistaa erityisesti brändi- ja houkuttelutyön osalta, meneillään on paljon asioita. Kaupunkeja pyydetään täydentämään tietoja toimenpidesuunnitelmaan riittävän kokonaiskuvan saamiseksi koko maan ja alueiden toimien osalta.

Helsingin kaupunki tekee vahvaa kehittämistyötä mm. monimuotoisuustematiikassa. Helsingin kaupungin monimuotoisuusohjelma voidaan käsitellä TEM:n vetämän työelämän monimuotoisuusohjelman ohjausryhmän kokouksessa.

Asiakaslähtöiset asettautumispalvelut VM:n osalta, joihin toimenpidesuunnitelmassa viitataan, tarkoittavat mm. viranomaispalveluiden ja suomi.fi-kokonaisuuden tarjoamista englanniksi ja pankki- palveluiden kehittämistä tukemaan kv. osaajien sujuvaa asettautumista.

Kansainvälistä rekrytointia tukevat asettautumispalvelut mielletään eri kaupungeissa kovin eri tavoin. Ohjelmaan tulisi määritellä minimitaso tai palvelulupaus saatavilla olevasta tuesta rekrytoiville yrityksille.

Ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön torjunnan toimenpiteet on koordinoitu OM:n ihmiskaupan vastaisen ohjelman kanssa myös rahoituksen osalta. Ei päällekkäisyyksiä, vaikka on samansuuntaiset tavoitteet.

Team Finland –yhteistyön alla tehtävä maakuvatyö ja houkuttelukampanjat tulee koordinoida, koska kampanjat ja maahantulotoiminnot vaikuttavat edustustoverkoston toimintaan ja resursointiin. Kun houkuttelutoimia suunnataan kolmansiin maihin ja esim. luonnehditaan Suomeen hakeutumisen perusteluita, Niina Vaskunlahti toivoi vahvempaa yhteistyötä UM:n kanssa. Nämä voivat olla sensitiivisiä asioita, joiden osalta ei haluta herättää kysymyksiä lähtömaiden hallinnossa.

Rakenteilla olevan kansainvälisen rekrytoinnin mallin myötä pyritään tuomaan kaikille toimijoille parempaa näkymää ja ennakoitietoa kv. osaajatarpeista.

4. Tilannekatsaus oleskelulupaprosessien nopeuttamisesta

Kristel Stenman-Huuskonen esitteli keväällä 2020 käynnistyneen ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyiden kehittämishankkeen tavoitteita ja toimenpiteitä.

Ohjausryhmä antoi kiitoksia tarmokkaasta työstä ja asioiden etenemisestä järjestelmällisellä otteella.

EU-kansalaisten rekisteröintien nopeuttaminen ei suoranaisesti sisälly kehittämishankkeeseen, mutta maahanmuuttoviraston lisäresurssit (20 htv) tullaan lähiaikoina sijoittamaan ruuhkaksiin palvelupisteisiin, joissa käsitellään myös EU-kansalaisten rekisteröintejä, mikä tulee helpottamaan tilannetta.

Pasi Tuominen kertoi, että nopeaa maahantuloa helpottavan D-viisumin käyttöönottamiseksi valmistellaan lainsäädännön muutosta ja teknistä osaa viranomaisyhteistyössä. Ensimmäinen vaihe liittyy hallituksen linjauksen mukaisesti pikakaistaan erityisasiantuntijoille, kasvuyrittäjille ja heidän perheenjäsenilleen. HE eduskuntaan huhtikuussa 2021. Myöhemmässä vaiheessa toinen HE katkaisi laajemmat henkilöryhmät ja käyttötarkoitukset D-viisumin myöntämiseksi. Tämä on herättänyt paljon kiinnostusta elinkeinoelämässä. UM ja TEM järjestävät sidosryhmäkuulemisen erityisesti elinkeinoelämän edustajille kevään aikana.

5. Lähetekeskustelu koulutus- ja työperäisen maahanmuuton tiekartasta

Laura Lindeman alusti tiekarttavalmistelun tämänhetkisestä tilanteesta. Keskustelua herätti väestöpoliittisten kehityssuuntien ja poliittisten linjausten välinen oikea tasapaino liittyen erityisesti määrällisiin tavoitteisiin.

Ohjausryhmän jäsenet esittivät, että tiekartan tulee ilmaista selkeästi ja konkreettisesti taso, josta puhutaan. Määrällisten tavoitteiden tai suuruusluokan linjausten puute aikaisemmissa maahanmuuttostrategioissa ja –ohjelmissa on vesittänyt kehittämistyötä. Keskeinen tehtävä on ennakoiminen ja tarveanalyysin työkalujen kehittäminen aidosti tietoon pohjautuvien päätösten tekemiseksi. Nyt väestörakenteen kehityksen ja työmarkkina-arvioiden myötä saadaan yleiskehys, mutta nykyiset järjestelmät eivät tuota riittävän tarkkoja tietoja toimialakohtaisesta ulkomaisten osaajien tarpeesta.

Niina Vaskunlahden mukaan ministeri Skinnarin Virtual Finland -aloite pyrkii vahvan digitalisaation avulla lisäämään Suomen houkuttelevuutta ja kilpailukykyä. Virtual Finlandista pyritään saamaan merkittävä hanke lähitulevaisuudessa.

Datapohjan rakentaminen kokonaisvaltaisten ja ajantasaisten osaamistarpeiden ennakoimiseksi nähtiin olennaisena ensimmäisenä tiekartta-askeleena. Lisäksi sähköisten palveluiden rohkean kehittämisen merkitys korostuu, mihin liittyvä lainsäädännöllisten muutostarpeiden kartoittaminen tulisi käynnistää nopeasti.

6. Ohjausryhmän kokousten aikataulutus ja teemat vuonna 2021

Ohjausryhmän kokoukset pidetään kesäkuussa, syyskuussa ja joulukuussa 2021.

Lisäksi päätettiin pitää toukokuussa teemakokous tiekartasta sekä siihen temaattisesti liittyvästä kansavälisen rekrytointimallin kehittämistyöstä. Kokoukseen kerätään alueellisista johtoryhmistä yritysten ja muiden sidosryhmätoimijoiden näkemyksistä.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraavan kokouksen ajankohta

Toukokuun kokouksen ajankohta ilmoitetaan myöhemmin (päivitys 16.2.2021: Tiekarttaan keskitetty teemakokous järjestetään 6.5.2021 klo 10.30-12)

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.20

JAKELU Kansliapäällikkö Raimo Luoma, työ- ja elinkeinoministeriö
 Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
 Elinkeinojohtaja Tuula Antola, Espoon kaupunki
 Ylijohtaja Minna Hulkkonen, sisäministeriö
 Maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, työ- ja elinkeinoministeriö
 Johtaja Riku Immonen, Pirkanmaan TE-toimisto
 Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, Forssan kaupunki / seutukaupungit
 Viestintäjohtaja Mikko Koivumaa, työ- ja elinkeinoministeriö
 Johtaja Tiina Korhonen, Uudenmaan TE-toimisto
 Neuvotteleva virkamies Taina Kulmala, valtioneuvoston kanslia
 Toimitusjohtaja Niko Kyynäräinen, Turun kaupunki
 Ylijohtaja Jari Kähkönen, Maahanmuuttovirasto
 Vararehtori Minna Martikainen, Vaasan yliopisto
 Palvelualuejohtaja Jaakko Niinistö, Vantaan kaupunki
 Teollisuusneuvos Sampsa Nissinen, työ- ja elinkeinoministeriö
 Apulaispäällikkö Raimo Pyysalo, Maahanmuuttovirasto
 Asiantuntija Jere Päivinen, sosiaali- ja terveysministeriö
 Elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva, Helsingin kaupunki
 Työllisyysjohtaja Regina Saari, Tampereen kaupunki
 Projektijohtaja Heidi Stenberg, Metropolia ammattikorkeakoulu
 Maahanmuuttopäällikkö Jaana Suokonautio, ELY-keskus
 Neuvotteleva virkamies Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö

Projektipäällikkö Pipa Turvanen, työ- ja elinkeinoministeriö
Alivaltiosihteeri Nina Vaskunlahti, ulkoministeriö
Executive Vice President Paavo Virkkunen, Business Finland
Johtaja Birgitta Vuorinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Johtava asiantuntija Laura Lindeman, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)
Opetusneuvos Ulla Mäkeläinen, opetus ja kulttuuriministeriö (sihteeri)

TIEDOKSI Ohjausryhmän varajäsenet
Kansainvälisten osajien veto- ja pitovoimatyöryhmän jäsenet
Ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyjen kehittämishankkeen
ohjausryhmän jäsenet
Valtiosihteeri Ville Kopra
Valtiosihteeri Tuomo Puumala
Erityisavustaja Jenni Karjalainen
Erityisavustaja Timo Nevaranta
Erityisavustaja Piia Rekilä
Erityisavustaja Jenny Hasu
Erityisavustaja Antti Siika-aho
Erityisavustaja Eeva Kärkkäinen
Erityisavustaja Satu Mäki-Lassila
Erityisavustaja Markus Ylimaa
Johdon assistentti Mirja Lindholm
Johdon sihteeri Pia Högström